

Татарстан Республикасы  
Әлмәт муниципаль районы  
Борискино авыл Советы

КАРАРЫ

23 декабрь 2022 ел

№ 58

Татарстан Республикасы Әлмәт  
муниципаль районының Борискино  
авыл жирлегендә гавами тыңлауларны  
оештыру һәм уздыру тәртибе турында  
нигезләмә хакында

Россия Федерациясе Конституциясе, «Россия Федерациясендә жирле  
үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6  
октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, һәм Татарстан Республикасы  
Әлмәт муниципаль районының Борискино авыл жирлеге Уставы нигезендә,

Борискино авыл Советы КАРАР БИРДЕ:

1. Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районының Борискино  
авыл жирлегендә гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру тәртибе турында  
Нигезләмәне (1 нче күшымта) расларга.

2. Борискино авыл жирлеге Совет каарлары үз көчен югалткан дип  
танырга:

2008 елның 29 декабрендәге 81а номерлы “Татарстан Республикасы  
Әлмәт муниципаль районының Борискино авыл жирлегендә гавами тыңлаулар  
турындагы нигезләмәне яңа редакциядә раслау хакында”гы каары;

2012 елның 03 апрелендәге 52 номерлы “2008 елның 29  
декабрендәге 81а номерлы “Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль  
районының Борискино авыл жирлегендә гавами тыңлаулар турындагы  
нигезләмәне яңа редакциядә раслау хакында”гы каарына үзгәрешләр кертү  
турында”гы каары;

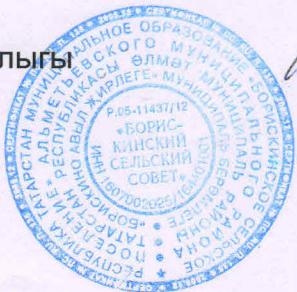
3. Әлеге каарарны Борискино авылы, Үзәк урам, 61 йорт, Берёзовка  
бистәсе, Үзәк урам, 16 йорт территориясендә урнашкан махсус стендларда  
игълан итәргә, шулай ук «Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат  
порталы» (PRAVO.TATARSTAN.RU) һәм Әлмәт муниципаль районының  
«Интернет» Интернет-телекоммуникация чөлтөре сайтында урнаштырырга.

4. Бу каар рәсми басылып чыкканнан соң үз көченә кер.

5. Әлеге каарарның үтәлешен контролдә тотуны авыл башлыгына  
йөкләргә.

Борискино  
авыл жирлеге башлығы

Ж.С.Илалов



Татарстан Республикасы  
Әлмәт муниципаль районы  
Борискино авыл Советының  
2022 елның 23 декабрендөгө  
58 номерлы каарына  
1 нче күшүмтә

Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районының  
Борискино авыл жирлегендә гавами тыңлауларны  
оештыру һәм уздыру тәртибе турында  
нигезләмә

Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районының Борискино авыл жирлегендә гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру тәртибе турында әлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендөгө 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы Борискино авыл жирлеге Уставы (алга таба - жирлек Уставы) нигезендә эшләнгән.

1 статья . Төп тәшенчәләр

Әлеге Нигезләмәдә тубәндәге төп тәшенчәләр кулланыла:

1) гавами тыңлаулар -халык хокукларын гамәлгә ашыру формасы- Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы Борискино авыл жирлеге (алга таба - жирлек) жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча муниципаль хокукый актлар проектларын гавами фикер алышу аша жирле үзидарә органнары тарафыннан каарлар кабул итү процессында катнашуға, шулай ук федераль законнар, әлеге Нигезләмә белән беркетелгән мәсьәләләр турында фикер алышу өчен;

2) инициатив төркем - ачык тыңлауда катнашырга хокуклы Россия Федерациясе гражданнары яки гражданнары төркеме;

3) жәмәгатьчелек вәкиле - физик зат, шул исәптән юридик затлар, берләшмәләр вәкилләре, карала торган мәсьәлә буенча фикер алышуда катнашырга хокуклы, гавами тыңлауларда катнаша. Жәмәгатьчелек вәкилләренә жәмәгать тыңлауларына чыгарылган, жирле үзидарә органнарын яки дәүләт хакимияте органнарын тәкъдим итүче яки аларның эшчәнлегендә түләүле килешү нигезендә катнашучы затлар керми;

4) гавами тыңлауларда катнашучылар - жирле үзидарә органнары һәм аларның вәкилләре, жәмәгатьчелек вәкилләре, экспертлар, халык алдында тыңлаулар үткәру буенча оештыру комитеты өгъзалары;

5) чыгыш ясарга хокуклы гавами тыңлауларда катнашучылар - жирле үзидарә органнары һәм аларның вәкилләре, әлеге Нигезләмәнен 7 статьясында билгеләнгән срокларда, оештыру комитетына Халык алдында тыңлаулар мәсьәләләре буенча чыгыш ясау өчен заявкаларын биргән жәмәгатьчелек вәкилләре;

6) оештыру комитеты - жирлекнең жирле үзидарә органнары вазыйфаи затларыннан, жәмәгатьчелек вәкилләреннән паритет башлангычларда оештырылган гавами тыңлауларны әзерләү һәм үткәру буенча оештыру гамәлләрен башкаручы коллегиаль орган;

7) жәмәгать тыңлауларын оештыручы-жирле үзидарә органының яисә ул төзегән коллегиаль кинәшмә органы вәкилләре;

8) жәмәгать тыңлаулары эксперты-фикер алышуга чыгарыла торған һәм бу статуста вәкаләтле орган тарафынан билгеләнгән мәсьәләләр буенча маҳсус белемгә ия зат. Эксперт язма рәвештә жәмәгать тыңлаулары мәсьәләләре буенча тәкъдимнәр һәм тәкъдимнәр тәкъдим итә һәм аларны фикер алышуда катнаша.

## 2 Статья. Гавами тыңлаулар үткәрунең максатлары

Гавами тыңлаулар түбәндәге максатларда үткәрелә:

жирлек халқы катнашында мәжбүри тәртиптә карауга чыгарыла торған жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль хокукий актлар проектлары буенча фикер алышу;

халық тыңлауларына чыгарыла торған мәсьәләләр буенча жәмәгатьчелек фикерен ачыклау һәм исәпкә алу.

гавами тыңлаулар нәтижәләрен өзөрлөү, үткәру һәм билгеләү эксперталарның ачыклық, хәбәрдарлық, ихтыярый булуы, бәйсезлеге принциплары нигезендә ғамәлгә ашырыла.

## 3 Статья . Гавами тыңлауларга чыгарыла торған сораулар

1. Халық тыңлаулары жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча үткәрелә.

2. Халық алдында тыңлауларга түбәндәгеләр чыгарыла:

1) Жирлек уставы проекты, шулай ук Уставка үзгәрешләр һәм әстәмәләр керту турында муниципаль норматив хокукий акт проекты, Уставка Россия Федерациисе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе яисә Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен әлеге норматив хокукий актларга туры китерү максатларында нәкъ менә шуны норматив хокукий актлар рәвешендә үзгәрешләр керту очрактарыннан тыш;

2) жирле бюджет проекты һәм аның үтәлеше турында хисап;

3) Жирлекнең социаль-икътисадый үсес стратегиясе проекты;

4) жирлекне үзгәртеп кору турынданың мәсьәләләр, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясы нигезендә жирлекне үзгәртеп кору өчен жирлек халкының тавыш бирү юлы белән белдерелгән ризалыгын алу таләп ителгән очраклардан тыш;

5) территорияләрне тәзекләндерү кагыйдәләре проекты, шулай ук әлеге кагыйдәләргә үзгәрешләр керту турында муниципаль норматив хокукий акт проекты;

3. Гавами тыңлауларны оештыру һәм үткәру, Россия Федерациисе законнарында һәм әлеге Нигезләмәдә башкасы билгеләнмәгән булса, жирле бюджет акчалары исәбенә финанслана.

Территорияләрне тәзекләндерү кагыйдәләре проектлары, үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектлар буенча шәһәр тәзелеше эшчәnlеге турынданы законнар нигезендә ачык тыңлаулар үткәрелә.

## 4 Статья. Гавами тыңлауларның инициаторлары

1. Гавами тыңлаулар халық, жирлек Советы, жирлек башлыгы, жирлек башкарма комитеты житәкчесе инициативасы буенча үткәрелә.

2. Халыкның гавами тыңлаулар үткәру инициативасы 18 яшькә житкән һәм жирлек территориясендә кимендә 10 кешедән торған гражданнар төркеменнән булырга мөмкин.

3. Гражданнарың инициативалы төркеме аны булдыру түрүнда карап кабул итегендөн көннөн булдырылған дип санала, ул гражданнарың инициатив төркеменең беренче утырышы беркетмәсе белән рәсмиләштерелә.

4. Инициатив төркем жирлек советына түбәндәге документларны тапшыра:

- гавами тыңлаулар мәсьәләсөн күрсәтеп гариза һәм аларны уздыру кирәклеген нигезләү (1 нче күшымта);

- муниципаль хокукий акт проекты;

- муниципаль хокукий актны кабул итү кирәклеген нигезләүче аңлатма языы, аның максатларын һәм төп нигезләмәләрен күрсәтеп;

- финанс-икътисадый нигезләү (муниципаль хокукий акт каравына кертелгән очракта, аны гамәлгә ашыру ёстәмә матди һәм башка чыгымнар таләп итепсө);

- гражданнар инициатив төркеменең барлық әгъзаларының имзалары күелгән имза көгазе әлеге Нигезләмәгә 2 нче күшымта нигезендә раслана. Имза көгазенең һәр битендә инициатив төркем составыннан сайланы торган гражданнарың инициатив төркеме рәисе һәм секретаре тарафыннан таныкланырга тиеш;

- гражданнарың инициатив төркемен төзу түрүнда карап кабул итегендөн утырыш беркетмәсе;

- инициатив төркеменең вәкаләтле вәкиле тарафыннан имзаланган, инициатив төркем тарафыннан тапшырылған документлар исемлеге булган, көгазыләрнең саны күрсәтелгән озату хаты.

Гариза һәм беркетмәгә инициатив төркем жыелышының вәкаләтле вәкиле һәм секретаре имза салырга тиеш.

5. Жирлек Советына әлеге статьяның 4 өлешендә билгеләнгән барлық документлар бер үк вакытта тапшырылса, гариза бирелгән дип санала.

6. Инициатив төркеменең гаризасын карау сробы жирлек советына кергән көннөн утыз көннөн дә артып китә алмый.

7. Жирлек Советы инициатив төркеменең гаризасын карау нәтижәләре буенча халық алдында тыңлаулар билгеләү яки халық алдында тыңлаулар билгеләү түрүндагы гаризаны кире кагу түрүнда карап кабул итәлә:

1) гавами тыңлауларга чыгарыла торган сораулар жирле үзидарә органнары компетенциясенә керми;

2) тәкъдим итегендөн чын имзалар саны халыкка ачык тыңлаулар үткәрү инициативасын күрсәту өчен житми;

3) инициативаны тәкъдим итү тәртибе үтәлмәгән;

4) тапшырылған документлардагы мәгълүматлар чынбарлыкка туры килми;

5) жәмәгать тыңлауларына чыгаруга тәкъдим итәлә торган муниципаль хокукий акт хокук инициативасы субъекты тарафыннан билгеләнгән тәртиптә тиешле жирле үзидарә органына кертелмәгән.

8. Жәмәгать тыңлаулары билгеләүдән баш тартуга суд тәртибенде шикаять бирелергә мөмкин.

9. Гавами тыңлауларны билгеләү түрүндагы гаризаны кире кагу, баш тарту, ачык тыңлауларны билгеләү өчен инициатив төркеменең документларны кабат кертелүенә киртә түгел.

## 5 Статья. Гавами тыңлауларны билгеләү

1. Халық яки жирлек Советы инициативасы белән үткәрелә торган ачык тыңлаулар жирлек Советы карары белән билгеләнә. Жирлек башлыгы яисә жирлек башкарма комитеты житәкчесе инициативасы белән үткәрелгән ачык тыңлаулар жирлек башлыгы тарафыннан билгеләнә.

2. Гавами тыңлауларны билгеләү түрүнде муниципаль хокукий актта булырга тиеш:

1) гавами тыңлаулар мәсъәләсе (гавами тыңлауларда фикер алышырга тиешле муниципаль хокукий акт проектының исеме һәм тексты);

2) гавами тыңлаулар датасы, урыны (адресы) һәм вакыты;

3) гавами тыңлаулар тыңлаулар үткәру инициаторы исеме;

4) гавами тыңлауларны әзерләү һәм үткәру буенча оештыру комитеты (Комиссия) составы (оешкан очракта);

5) гавами тыңлауларда караплан сораулар, гавами тыңлауларда катнашу өчен гаризалар буенча вакыт, урын (адресы), элемтә өчен телефон һәм тәкъдимнәрне кабул иту вакыты.

3. Муниципаль норматив хокукий актларны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә Устав нигезендә гавами тыңлауларга чыгарыла торган тиешле муниципаль хокукий акт проектының тексты һәм гавами тыңлауларга чыгарыла торган гавами тыңлаулар билгеләү түрүнде муниципаль хокукий актлар «Интернет» мәғълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Әлмәт муниципаль районы сайтында (алга таба - рәсми сайт) урнаштырылырга, шулай ук «Бердәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) порталы» федераль дәүләт мәғълүмат системасында Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән кагыйдәләр нигезендә урнаштырылырга тиеш.

Халыкка хәбәр иту максатларында гавами тыңлаулар һәм муниципаль норматив хокукий акт проектын билгеләү түрүнде бердәм порталда урнаштыру жирлек Башкарма комитетының шәхси кабинетыннан файдаланып, әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән срокта башкарыла.

## 6 Статья. Гавами тыңлаулар түрүнде мәғълүмат бирү һәм аларны үткәру вакыты

1. Гавами тыңлауларны үткәру вакыты 30 көннән дә ким түгел, әгәр закон һәм әлеге Нигезләмә белән башкача билгеләнмәгән булса.

2. Халыкка гавами тыңлауларны билгеләү түрүнде халыкка мәғълүмат бирү гавами тыңлауларны билгеләү түрүнде муниципаль хокукий актны бастырып чыгару юлы белән, Устав белән билгеләнгән тәртиптә, муниципаль норматив хокукий актларны рәсми бастырып чыгару өчен һәм әлеге Нигезләмә белән гамәлгә ашырыла.

3. Кабул ителгән каарларны нигезләүне дә кертеп, гавами тыңлаулар нәтижәләре муниципаль хокукий актларны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә бастырылырга (халыкка житкерелергә) тиеш.

4. Гавами тыңлаулар үткәргәндә билгеләнгән срокларның үтәлешен контрольдә тотуны гамәлгә ашыру гавами тыңлауларны оештыручыга йөкләнә.

## 7 Статья. Гавами тыңлауларны оештыру

1. Гавами тыңлауларны әзерләү һәм үткәру жирлек башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла (алга таба-гавами тыңлауларны оештыручы).

2. Гавами тыңлауларны әзерләү һәм үткәру барышында ачык тыңлауларны оештыручы тәэммин итә:

1) жирлек Советы каарларын, жирлек башлыгының халык алдында тыңлауларны билгеләү түрүндагы каарларын һәм муниципаль хокукий акт проектын әзерләү, рәсми бастырып чыгару һәм урнаштыру;

2) гавами тыңлауларда катнашучылар җыелышын үткәрү;

3) гавами тыңлауларга чыгарылган муниципаль хокукий акт проекти буенча

искәрмәләр һәм тәкъдимнәр жыю;

4) җәмәгать тыңлаулары протоколын алып бару;

5) гавами тыңлаулар нәтижәләре буенча бәяләмә әзерләү һәм бастыру;

6) әлеге Нигезләмәнең 3 статьясындагы 2 өлешенең 1, 2, 3, 4 пунктларында курсәтелгән проектлар һәм сораулар буенча халық алдында тыңлаулар нәтижәләре буенча протокол һәм бәяләмә тапшыру.

3. Гавами тыңлауларда катнашучылар муниципаль хокукий акт проекты буенча фикер алышуга чыгарылган үз тәкъдимнәрен һәм кисәтуләрен алдан ук һәм гавами тыңлаулар уздыру көнендә рәсми сайт ярдәмендә халыкка чыгарырга хокуклы.

Язма рәвештә бирелгән гавами тыңлауларда катнашучыларның искәрмәләре һәм тәкъдимнәрендә физик затлар - фамилияләре, исеме, атасының исеме (булган очракта), яшәү (теркәү) урыны адресы; юридик затлар өчен - тиешле документ белән расланган юридик затның вәкаләтле түрүнде белешмәләр, юридик затның исеме һәм адресы) курсәтлергә һәм гавами тыңлаулар беркетмәсенә күшүп бирелергә тиеш.

Гавами тыңлауларда катнашучыларның шәхси мәгълүматларын эшкәрту "Шәхси мәгълүматлар түрүнда" 2006 елның 27 июлендәге 152-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән таләпләрне исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

4. Гавами тыңлауларда катнашучылар муниципаль норматив хокукий акт проектын гавами тыңлауларга чыгарылган тәкъдимнәрен «Дәүләт һәм муниципаль хезмәт курсәтүләрнен (функцияләрнен) бердәм порталы» федераль дәүләт мәгълүмат системасы ярдәмендә Россия Федерациисе Хөкүмәте билгеләгән кагыйдәләр нигезендә җибәрергә хокуклы.

Фикер алышуга чыгарылган муниципаль норматив хокукий акт проекты буенча искәрмәләр һәм тәкъдимнәр, электрон формада дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр курсәтү өчен файдаланыла торган мәгълүмат системаларының мәгълүмати-технологик хезмәттәшлекен тәэммин итә торган инфраструктурада идентификацияләү һәм аутентификацияләүнең бердәм системасы» федераль дәүләт мәгълүмат системасы кулланып, анда авторизациядән соң Бердәм портал ярдәмендә җирлектә яшәүчеләр тарафыннан кертелә.

Кисәтуләр һәм тәкъдимнәр керту гавами тыңлауларга чыгарылган муниципаль норматив хокукий акт проектын һәм гавами тыңлауларны билгеләү түрүнда мәгълүматны бастырып чыгару көненнән башлана һәм гавами тыңлаулар уздыру көненә кадәр 2 эш көненнән дә соңга калмычка тәмамлана.

Муниципаль норматив хокукий акт проекты буенча искәрмәләр һәм тәкъдимнәр кертелгәндә, җирлек халкы шулай ук үз фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта), гражданның шәхесен таныклаучы төп документның реквизитлары, туу датасы һәм яшәү урыны буенча теркәлу адресы түрүнда белешмәләр җибәрә.

Күрсәтмәләр һәм тәкъдимнәр органның шәхси кабинетына җибәрелә.

5. Гавами тыңлауларда үз тәкъдимнәрен аргументлау өчен чыгыш ясау хокуки белән халық алдында тыңлаулар үткәрү көненә кадәр җиде көннән дә соңга калмычка язма гаризалар биргән затлар катнаша.

Чыгыш ясау хокуки белән җәмәгать тыңлауларында катнашуга гариза биргәндә катнашучы паспортны алмаштыручи документ яки паспорт, шулай ук юридик затның исеме һәм адресы түрүнда мәгълүмат һәм юридик зат вәкиленең вәкаләтләрен раслаучы документ тапшыра.

Чыгыш ясау хокуки белән гавами тыңлауларда катнашу өчен гариза биргән затларның шәхси мәгълүматларын эшкәрту «Персональ мәгълүматлар түрүнда» 2006 елның 27 июлендәге 152-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән таләпләрне исәпкә алып башкарыла.

6. Гавами тыңлауларда чыгыш ясау хокуқыннан башка жирлекнең барлық кызықсынган кешеләре дә катнаша ала.

7. Халық инициативасы буенча ачык тыңлаулар үткөрелгөн очракта мәжбүри тәртиптә гражданнарның инициатива төркеме вәкилләре чакырыла.

## 8 Статья. Гавами тыңлаулар үткөрү тәртибе

1. Гавами тыңлаулар жирлектә яшәүчеләр өчен уңайлы вакытта үткөрелә (9.00 сәгатьтән 18.00 сәгатькә кадәр, яисә эш көннәре буенча 15.00 сәгатьтән 20.00 сәгатьтән дш соңға калмыйча халық алдында тыңлаулар уздырырга киңәш ителә). Оештыру комитеты анда катнашырга теләгән кешеләргө тыңлаулар үткөрелә торган бинага totkarlyksyz керү мөмкинлеген тәэмин итәргә тиеш.

2. Гавами тыңлаулар жыелыш формасында үткөрелә.

3. Гавами тыңлауларны билгеләү түрүнде карап кабул иткән жирле үзидарә органы жирлек Советы, жирлек башкарма комитеты хезмәткәрләре, ижтимагый оешмалар вәкилләре, гражданнарның инициативалы төркеме (әгәр халық алдында тыңлауларны уздыруның инициаторы булып 5 кешедән дә ким булмаган санда) оештыру комитеты формалаштыра. Оештыру комитеты үз составыннан рәис, рәис урынбасары һәм секретарь сайлый. Оештыру комитеты утырышта аның әғъзаларының яртысыннан артығы булганда караплар кабул итәргә хокуклы.

Гавами тыңлаулар үткөрелгөн көнне оештыру комитеты аларның катнашучыларын теркәүне оештыра.

4. Оештыру комитеты рәисе гавами тыңлауларда рәислек итә. Рәислек итүче ачык тыңлаулар ача, гавами тыңлауларны үткөрү тәртибе буенча каралуга чыгарыла торган мәсьәләне (сорауларны), тәкъдимнәрне игълан итә, үзен, сәркатибне һәм экспертларны күрсәтә, гавами тыңлауларны үткөрү инициаторларын күрсәтә.

5. Рәислек итүче гавами тыңлаулар алып бара һәм көн тәртибе буенча фикер алышу тәртибен күзәтә, кирәк булса, утырышлар залыннан сораулар буенча фикер алышу тәртибен бозучыларны бетерү буенча чараплар күрергә хокуклы.

6. Чыгышларның эзлеклелеге һәм вакыты гавами тыңлауларны үткөрү регламенты белән билгеләнә, карала торган мәсьәләненән эчтәлекен, чыгыш ясау хокуқы һәм башка мәсьәләләр белән гавами тыңлауларда катнашуга язмача гаризалар саны.

Рәислек итүче рәхсәтә белән чыгыш ясау өчен вакыт озайтылырга мөмкин.

7. Гавами тыңлауларда катнашучылар чыгышлары тәмамланганнан соң рәислек итүче рәхсәтә белән чыгыш ясаучыларга сораулар бирергә хокуклы.

8. Рәислек итүче гавами тыңлаулардагы тәнәфес һәм аларның башка вакытта дәвам итүе түрүнде карап кабул итәргә хокуклы.

9. Гавами тыңлаулар үткөргендә тәртип саклау гавами тыңлауларда катнашу өчен мәжбүри шарт булып тора. Катнашучылар жәмәгать тыңлаулары барышына тыкшынырга, аларны өзәргә һәм үткөрүгә комачаулый алмыйлар. Рәислек итүче жәмәгать тыңлауларын үткөрү тәртибен бозган очракта, аларны залдан чыгаруны таләп итәргә хокуклы.

10. Оештыру комитеты секретаре чараны үткөрү беркетмәсен алып бара.

11. Рәислек итүче чыгышлардан, тәкъдимнәрдән соң утырышның көн тәртибендәге мәсьәләнәнән карап тикшерүнен йомгаклау вариантын тавыш бирүгә күя. Ижтимагый тыңлауларда караплар теркәлгөн катнашучылар саныннан гади күпчелек тавыш белән ачык тавыш бирү аша кабул ителә. Катнашкан һәркемнәң бер тавышы бар, ул аңа каршы яки тавыш бирүдән тыелган сорауны чишү өчен

бирә. Тавыш бирү нәтижәләре беркетмәгә кертелә.

## 9 Статья. Гавами тыңлаулар йомгаклары

1. Гавами тыңлаулар вакытында беркетмә алып барыла. Беркетмә төзүнең тулылыгын тәэммин иту өчен гавами тыңлаулар секретаре тарафыннан аудиоязма алып барылырга мөмкин. Аудиоязма алып барылган очракта бу хакта беркетмәдә билге ясала.

Гавами тыңлауларда катнашучыларның тәкъдимнәре һәм искәрмәләре халық алдында тыңлауларның оештыру комитетына әлеге Нигезләмәнең 7 статьясындагы 3 һәм 4 өлешендә билгеләнгән белешмәләрне курсатеп бирелә.

2. Гавами тыңлаулар протоколы (3 нче күшымта) рәислек итүче тарафыннан имзалана.

3. Гавами тыңлаулар беркетмәләре гавами тыңлауларны оештыручы материалларында саклана.

4. Гавами тыңлауларында каралган проектка кагылышлы тәкъдимнәр һәм искәрмәләр керткән гавами тыңлауларда катнашучы әлеге катнашучы тарафыннан кертелгән тәкъдимнәр һәм искәрмәләрне үз эченә алган гавами тыңлаулар беркетмәсеннән өзөмтә алырга хокуклы.

5. Мәжбүри йомгаклау документының рәвеше әлеге Нигезләмәгә 4 нче күшымтада китерелгән гавами тыңлаулар нәтижәләре буенча бәяләмә була, ул чара үткәрелгәннән соң алдагы эш көннәрендә исәпләнә торган 3 көnlек чорда төzelә.

Гавами тыңлауларның нәтижәләре түрында бәяләмәдә тубәндәгеләр курсателергә тиеш:

- 1) карауга чыгарыла торган сорау (сораулар);
- 2) чараны уздыру инициаторы;
- 3) гавами тыңлауларны билгеләү түрында муниципаль хокукий акт датасы, номеры һәм исеме, шулай ук аны рәсми бастырып чыгару датасы;
- 4) утырышны уздыру датасы, вакыты һәм урыны;
- 5) гавами тыңлауларда катнашучылар түрында мәгълүмат;
- 6) карауга чыгарылган жирле әһәмияттәге мәсьәләнә (мәсьәләләрне) хәл иту буенча тәкъдимнәрнең һәм тәкъдимнәрнең йомгаклау варианты;
- 7) кабул ителгән карапның нигезле нигезләнүе;
- 8) катнашучыларның тавыш бирү нәтижәләре.

6. Кабул ителгән карапларны нигезләүне дә кертеп, гавами тыңлаулар нәтижәләре торак пунктлар территориясендә һәм Әлмәт муниципаль районы сайтында урнашкан «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә, шулай ук «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең (функцияләрнең) бердәм порталы гавами тыңлаулардан соң 5 көннән дә соңға калмыйча, маxsus мәгълүмат стендларында бастырып чыгарыла (халыкка игълан ителә).».

7. Муниципаль хокукий акт проекти жирле үзидарә органына җибәрелә, аның вәкаләтләренә, беркетмә һәм халық алдында тыңлаулар нәтижәләре буенча бәяләмә булып аны раслау кертелсә.

## 10 Статья. Устав проекти һәм Уставка үзгәрешләр керту түрында жирлек Советы карапы проекти гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Устав проекти һәм Советның уставка үзгәрешләр һәм ёстәмәләр керту түрындагы карапы проекти гавами тыңлауларда «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары түрында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда һәм жирлек Уставында

каралган үзенчөлеклөр исәпкә алып карала.

2. Устав проекты һәм жирлек Советының Уставка үзгәрешләр һәм ёстәмәләр керту турындагы каары проекты жирлек Советы аны кабул итү турындагы мәсьәләне караган көнгә 30 көннән дә соңга калмыйча рәсми бастырып чыгарылырга тиеш. Бер үк вакытта әлеге проект буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибе, гражданнарның фикер алышуларында катнашу тәртибе, шулай ук жирлек Советының проект буенча ачык тыңлауларны билгеләү турындагы каары басыла.

3. Уставны шушы норматив хокукый актларга туры китерү максатыннан Уставка Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен төгәл яңарту рәвешендә үзгәрешләр кертелгән очракта жирлек Советы каары проекты буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибен, шулай ук гражданнарның аның буенча фикер алышуларда катнашу тәртибен рәсми бастырып чыгару таләп ителми.

4. Устав проекты яки Советының уставка үзгәрешләр һәм ёстәмәләр керту турындагы каары проекты буенча ачык тыңлаулар жирлек Советы тарафыннан билгеләнә һәм жирлек Уставы тарафыннан билгеләнгән вакытта үткәрелә.

5. Гавами тыңлаулар тәмамланганнан соң, Устав проекты эшләнеп бетә һәм жирлек Советы каравына чыгарыла.

## 11 Статья. Жирле бюджет проектын гавами тыңлауларда карау үзенчөлекләре һәм аның үтәлеше турында хисап

1. Жирле бюджет проекты һәм аның үтәлеше турындагы еллык хисап жәмәгать тыңлауларында Россия Федерациясе Бюджет кодексында, башка федераль законнарда, устав, бюджет процессы турындагы нигезләмәдә каралган үзенчөлекләрне исәпкә алып карала.

2. Жирлек башлыгы жирле бюджет проекты буенча гавами тыңлауларны билгеләү һәм жирле бюджет үтәлеше турында муниципаль хокукый акт чыгара.

3. Жирле бюджет проекты буенча гавами тыңлауларны билгеләү, жирле бюджет үтәлеше турындагы хисап аларны кабул иткәннән соң 10 көн эчендә бастырып чыгарылырга тиеш.

4. Жирле бюджет проекты буенча гавами тыңлаулар, жирле бюджет үтәлеше турындагы хисап жирле бюджет проекты бастырылганнан соң үткәрелә, ләkin 7 календарь көннәннән дә иртәрәк түгел.

## 12 Статья. Жирлекнең социаль-икътисадый үсеше стратегиясе проектын гавами тыңлауларда карау үзенчөлекләре

Жирлекнең социаль-икътисадый үсеше стратегиясе проектына кагылышлы мәсьәләләр «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда, «Россия Федерациясендә стратегик планлаштыру турында» 2014 елның 28 июнендәге 172-ФЗ номерлы Федераль законда каралган үзенчөлекләрне исәпкә алып, гавами тыңлауларга чыгарыла.

## 13 Статья. Жирлекне үзгәртеп кору мәсьәләсен халык алдында тыңлауларда карау үзенчөлекләре

1. Жирлекне үзгәртеп кору мәсьәләсе буенча ачык тыңлаулар "Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында"

2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясында каралган очракларда үткөрелә.

2. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору мәсьәләсе буенча гавами тыңлаулар үткөрү буенча вәкаләтле орган булып жирлек Советы төзи торган оештыру комитеты тора.

3. Жирлекне үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча гавами тыңлаулар үткөрү турындағы карап жирлек Советы тарафыннан кабул ителә.

4. Жирлек чикләрен үзгәрту мәсьәләсе буенча гавами тыңлауларның датасы, вакыты һәм урыны турындағы хәбәр жирлек Советы тарафыннан халық алдында тыңлаулар үткөрү көненә кадәр 10 көннән дә соңга калмыйча бастырып чыгарыла (игълан ителә).

Борискино  
авыл жирлеге башлыгы



Ж.С.Илалов

Татарстан Республикасы Әлмәт  
Муниципаль районының Борискино  
авыл жирлегендә гавами тыңлауларны  
оештыру һәм уздыру тәртибе турында  
нигезләмәгә 1 нче күшымта

## ЖӘМӘГАТЬ ТЫҢЛАУЛАРЫН БИЛГЕЛӘҮ ТУРЫНДА ГАРИЗА

Инициатив төркем \_\_\_\_\_ кеше санында (исемлек күшымтада бирелә)  
Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы \_\_\_\_\_ авыл жирлегендә  
халық инициативасы буенча гавами тыңлауларын түбәндәгө сорай буенча  
билгеләргә  
тәкъдим  
итә:

Гавами тыңлаулар үткәру кирәклеген нигезләү:

Күшымта (фактта тәкъдим ителгән документлар курсәтелә):

- муниципаль хокукый акт проекты;
  - муниципаль хокукый актны кабул итү кирәклеген нигезләүне үз эченә алган аңлатма, аның максатларын һәм төп нигезләмәләрен курсәтеп;
  - финанс-икътисадый нигезләү (гамәлгә ашыру өстәмә матди һәм башка чыгымнар таләп итә торган муниципаль хокукый актка кертелгән очракта);
  - гражданнар инициатив төркеменең барлық әгъзаларының имзалары күелган имза қөгазе, әлеге Нигезләмәгә 3 нче күшымта нигезендә. Имза қөгәзенең һәр битендә инициатив төркем составыннан сайланы торган гражданнарның инициатив төркеме рәисе һәм секретаре тарафыннан танылсанырга тиеш;
  - гражданнарның инициатив төркемен төзү турында карап кабул ителгән утырыш беркетмәсе;
- инициатив төркемнең вәкаләтле вәкиле тарафыннан имзаланган, инициатив төркем тарафыннан тапшырылган документлар исемлеге.

Гражданнар инициативасы  
төркеменең вәкаләтле вәкиле

(имза)

(Ф.И.О.)

Гражданнар инициативасы  
төркеме секретаре

(имза)

(Ф.И.О.)

Татарстан Республикасы Әлмәт  
Муниципаль районының Борискино  
авыл жирлегендә гавами тыңлауларны  
оештыру һәм уздыру тәртибе турында  
нигезләмәгә 2 нче күшмәт

### ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАРНЫҢ ЯЗЫЛУ БИТЕ

Түбәндәге сорау буенча: \_\_\_\_\_  
»

Без, түбәндә язылучылар, Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль  
районы \_\_\_\_\_ авыл жирлегендә халық инициативасы буенча  
гавами тыңлаулар уздыруны хуплыйбыз:  
« \_\_\_\_\_  
»

N п/п	Фамилия, исем, отчество	18 яшендә туган ел (өстәмә рәвештә туган көне һәм ае)	Яшәү урыны адресы	Паспортның яисә граждан паспортын алмаштыручи документының сериясе һәм номеры	Шәхси имза

Шәси имза белән раслыым:

(фамилия, исем, отчество, паспортның яисә граждан паспортын алмаштыручи документының

сериясе һәм номеры граждан паспорты, аны биргән органның исемен яки кодын күрсәтеп,

урин адресы имза жыйған кешенең яшәве, имзасы һәм аны көртү датасы).

Гражданнар инициативасы  
тәркеменең вәкаләтле вәкиле \_\_\_\_\_  
(имза) \_\_\_\_\_ (Ф.И.О.)

Гражданнар инициативасы  
тәркеме секретаре \_\_\_\_\_  
(имза) \_\_\_\_\_ (Ф.И.О.)

Татарстан Республикасы Әлмәт  
Муниципаль районның Борискино  
авыл жирлегендә гавами тыңлауларны  
оештыру һәм уздыру тәртибе турында  
нигезләмәгә 3 нче күшымта

## ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАРЫ ПРОТОКОЛЫ

«\_\_\_» \_\_\_\_ 20\_\_ ел N \_\_\_\_ авылы

Инициатива буенча гавами тыңлаулары: \_\_\_\_\_  
билгеләнгән \_\_\_\_\_ № \_\_\_\_\_

(муниципаль хокукий акт)

(муниципаль хокукий акт )

басылган (игълан ителгән):\_\_\_\_\_

үткәрелгән \_\_\_\_\_

адресы буенча: \_\_\_\_\_

Оештыру комитеты: \_\_\_\_\_

Катнаштылар: \_\_\_\_\_

Рәислек итүче: \_\_\_\_\_

Сәркатип: \_\_\_\_\_

Белгечләр: \_\_\_\_\_

Гавами тыңлауларда катнашучылар: (теркәлгән катнашучылар саны)

Гавами тыңлауларда катнашучылар: \_\_\_\_\_  
(Ф.И.О.)

Тыңладылар:

1. \_\_\_\_\_  
(Ф.И.О.)

2. \_\_\_\_\_  
(Ф.И.О.)

3. \_\_\_\_\_  
(Ф.И.О.)

Телдән һәм язмача көртөлгән тәкъдимнәр һәм рекомендацияләр саны  
\_\_\_\_\_, шул исәптән:

N п/п	Рекомендация һәм тәкъдимнәр	Гариза би्रүче

Гавами тыңлауларда рәислек итүече \_\_\_\_\_  
(имза) \_\_\_\_\_ (Ф.И.О)

Татарстан Республикасы Әлмәт  
Муниципаль районның Борискино  
авыл жирлегендә гавами тыңлауларны  
оештыру һәм уздыру тәртибе турында  
нигезләмәгә 4 нче күшымта

## ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАР НӘТИЖӘЛӘРЕ ТУРЫНДА БӘЯЛӘМӘ

«\_\_\_» 20\_\_ ел

авылы

Инициатива буенча жәмәгать тыңлаулары: \_\_\_\_\_  
билгеләнде \_\_\_\_\_

(муниципаль хокукый акт)

алдыннан № \_\_\_\_\_

(муниципаль хокукый акт исеме)

басылган (игълан ителгән): \_\_\_\_\_

адрес буенча үткәрелде: \_\_\_\_\_

Гавами тыңлауларга чыгарыла торган сорай  
(сораулар) \_\_\_\_\_

Гавами тыңлаулар үткәрү инициаторы \_\_\_\_\_

Гавами тыңлауларның датасы, вакыты һәм урыны \_\_\_\_\_

Гавами тыңлаулар үткәргән оештыру комитеты \_\_\_\_\_

Гавами тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән чыгыш ясау хокуны  
алучылар турында мәғълүмат \_\_\_\_\_

Жирле әһәмияттәге мәсьәләнәне (мәсьәләләрне) хәл итү буенча тәкъдимнәр  
һәм тәкъдимнәрнең бердәм исемлеге:

Фикер алышуга чыгарылган сораулар		Экспертлар һәм катнашучыларның тәкъдимнәре һәм рекомендацияләре		Көртөлгән һәм якланган тәкъдимнәр, рекомендацияләр		Искәрмә
N п/п	Проектның исеме яки формалаштырылган сорай	N п/п	Тәкъдимнәң тексты	Катнашучы экспертның Ф.И.О.		
1		1.1				
		1.2				
2		2.1				

Жирле әһәмияттәге мәсьәләне хәл итүнен йомгаклау варианты: \_\_\_\_\_

Гавами тыңлауларда катнашучыларның тавыш бирү нәтижәләре:

риза \_\_\_\_\_ (кеше.)

каршы \_\_\_\_\_ (кеше.)

тыелды \_\_\_\_\_ (кеше.)

Гавами тыңлауларда рәисле итүче \_\_\_\_\_  
(имза) \_\_\_\_\_ (Ф. И. О)